

Rijden onder invloed in de provincie Overijssel, 1993-1994

De ontwikkeling van het alcoholgebruik door automobilisten in weekendnachten

R-94-43

M.P.M. Mathijssen

Leidschendam, 1994

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV
Postbus 170
2260 AD Leidschendam
Telefoon 070-3209323
Telefax 070-3201261

Inhoud

1.	<i>Inleiding</i>	5
1.1.	Doel van het onderzoek	5
1.2.	Uitvoering van het onderzoek	6
1.3.	Analyse van de gegevens	7
2.	<i>Beknopte beschrijving van de resultaten</i>	8
3.	<i>Tabellen 1 t/m 7</i>	13
	<i>Bijlage: enquêteformulier</i>	

1. Inleiding

Evenals in 1993 heeft de SWOV in nauwe samenwerking met de politie ook in 1994 het alcoholgebruik van automobilisten in de provincie Overijssel geïnventariseerd. De metingen zijn uitgevoerd door zes controleteams van de politie, gelijk verdeeld over de politieregio's IJsselland en Twente. De controleteams hebben gewerkt volgens richtlijnen die door de SWOV zijn opgesteld.

Drie metingen hebben plaatsgevonden in een vrijdagnacht en drie in een zaterdagnacht. De onderzoeksperiode heeft zich uitgestrekt van 28 oktober tot 4 december 1994.

De opdracht voor het onderzoek is aan de SWOV verleend door de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat en de regionale RWS-directie in Overijssel.

De metingen hebben plaatsgevonden in de volgende onderzoeksgebieden:

- politieregio IJsselland: Deventer, de Kop van Overijssel en Zwolle;
- politieregio Twente: Almelo, Noordoost-Twente (Oldenzaal e.o.) en Enschede.

De SWOV is de politiemensen die de metingen hebben uitgevoerd, veel dank verschuldigd voor hun inzet en zorgvuldigheid.

Bij de inventarisatie is het alcoholgebruik van automobilisten geregistreerd, onderverdeeld naar onderzoeksgebied, politieregio, dag, tijdstip, geslacht en leeftijd. Daarnaast heeft de politie de herkomst van (een groot deel van) de overtredders geregistreerd.

Tot slot zijn de gegevens ook nog ingedeeld naar drie vervoerregio's in oprichting, namelijk: Zwolle, Stedendriehoek en Twente.

1.1. Doel van het onderzoek

Het belangrijkste doel van de SWOV-metingen is het vaststellen van ontwikkelingen in het alcoholgebruik van de automobilisten in Overijssel. Daartoe worden de gegevens van 1994 vergeleken met die van 1993.

Het nauwkeurig volgen van ontwikkelingen in het alcoholgebruik in het verkeer is voor het beleid van wezenlijk belang, omdat een betrekkelijk kleine stijging van het rijden onder invloed al ernstige gevolgen voor de verkeersveiligheid kan hebben. Verder levert het onderzoek aanwijzingen op over eventuele speciale probleemgroepen of -gebieden. Gegevens hierover kunnen worden gebruikt bij het opzetten van toezicht- en voorlichtingscampagnes rond alcoholgebruik in het verkeer.

Het onderzoek in Overijssel maakt deel uit van een landelijk onderzoek naar het alcoholgebruik van automobilisten in weekendnachten, dat al sinds het begin van de jaren zeventig regelmatig wordt herhaald.

De onderzoeksgroep en de onderzoekstijdstippen zijn indertijd uitgekozen op grond van hun grote bijdrage aan de alcoholonveiligheid. Bij tweederde van de geregistreerde alcoholongevallen in Nederland is het een automobilist die alcohol heeft gebruikt. En in weekendnachten gebeuren relatief veel alcoholongevallen: de vrijdag- en zaterdagnacht, die 7% van

de totale week uitmaken, nemen een kwart van de geregistreerde alcoholongevallen voor hun rekening.

Het onderzoek heeft een unieke tijdreeks gegevens over het alcoholgebruik van Nederlandse automobilisten opgeleverd. Die gegevens zijn zowel voor landelijk als regionaal verkeersveiligheidsbeleid van belang. Behalve in schriftelijke verslagen aan de landelijke en regionale opdrachtgevers worden de resultaten ook opgenomen in BIS-V, het geautomatiseerde BeleidsInformatieSysteem over ontwikkelingen in een aantal belangrijke aandachtsgebieden voor het verkeersveiligheidsbeleid.

In de loop der jaren zijn diverse wijzigingen in de onderzoeksmethode doorgevoerd om de efficiëntie van het onderzoek te vergroten zonder de vergelijkbaarheid van de gegevens in de tijd aan te tasten. Zo is de landelijke steekproef ongeveer zeven maal zo groot geworden als in de jaren zeventig en tachtig, zonder dat de kosten van het onderzoek zijn toegenomen. De betrouwbaarheid van uitspraken over ontwikkelingen in het alcoholgebruik is daardoor sterk toegenomen. Dit geldt vooral voor de relatief kleine groep zware drinkers met een sterk verhoogde ongevals- en letselkans.

Veranderingen in de onderzoeksgroep en/of het onderzoekstijdstip zouden betekenen, dat de bestaande tijdreeks wordt afgebroken. Zulke veranderingen worden in het algemeen slechts doorgevoerd op grond van zwaarwegende argumenten. In dit geval zou dat een verschuiving van het zwaartepunt in het alcoholgebruik en/of de alcoholonveiligheid kunnen zijn. Vooralsnog bestaan er echter geen aanwijzingen voor zo'n verschuiving.

Naast de metingen van het alcoholgebruik van automobilisten heeft de SWOV in 1994 weer een korte enquête onder de contactpersonen bij de politie uitgevoerd. Die is bedoeld om enig inzicht te krijgen in de aard en omvang van het politietoezicht en in eventuele veranderingen daarin. De vragenlijst is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

1.2. Uitvoering van het onderzoek

De controleteams van de politie hebben in totaal 2021 willekeurige automobilisten staande gehouden. Elke staande gehouden automobilist heeft een blaastest afgelegd op een draagbare elektronische ademtester met cijfermatige uitlezing van een BAG-promillage (BAG = bloedalcoholgehalte; de wettelijke limiet ligt in Nederland op 0,50 promille). De testers waren van het fabrikaat Dräger, type Alcotest 7410. Voor het gebruik van testers die een BAG-promillage aangeven, heeft het Gerechtelijk Laboratorium van het Ministerie van Justitie toestemming verleend.

Het controleteam van Enschede heeft de metingen rond 02.30 uur afgebroken, omdat de leden van het team de volgende dag 'voetbaldienst' hadden. Het gevolg daarvan was, dat voor dit onderzoeksgebied een geflatteerd beeld van het alcoholgebruik ontstond. Immers, het aandeel overtreeders neemt in het algemeen toe naarmate het later wordt. Om deze vertekening van het beeld te corrigeren zijn de gegevens van de laatst-bezochte controlelocatie gedupliceerd en aan de steekproef toegevoegd. De steekproef is als gevolg hiervan met 35 records opgehoogd tot 2056 records. De gevolgen voor de BAG-verdeling van de provincie Overijssel zijn waarschijnlijk verwaarloosbaar. Maar van het alcoholgebruik in Enschede is vanzelfsprekend geen zuiver beeld verkregen.

1.3. Analyse van de gegevens

De verzamelde gegevens zijn geanalyseerd met behulp een log-lineair analyseprogramma. Er is tweezijdig getoetst op 5%-niveau (Z-waarde moet groter zijn dan 1.96).

In de praktijk betekent dit, dat bij een steekproef van 1500 waarnemingen en een uitgangsperscentage van 4% overtreeders (vergelijkbaar met de landelijke situatie in 1993) een verandering van 1,5% statistisch significant zal blijken te zijn.

De resultaten van het onderzoek worden in hoofdstuk 3 gepresenteerd in de vorm van een tabellenoverzicht, waarop in het volgende hoofdstuk een korte toelichting wordt gegeven.

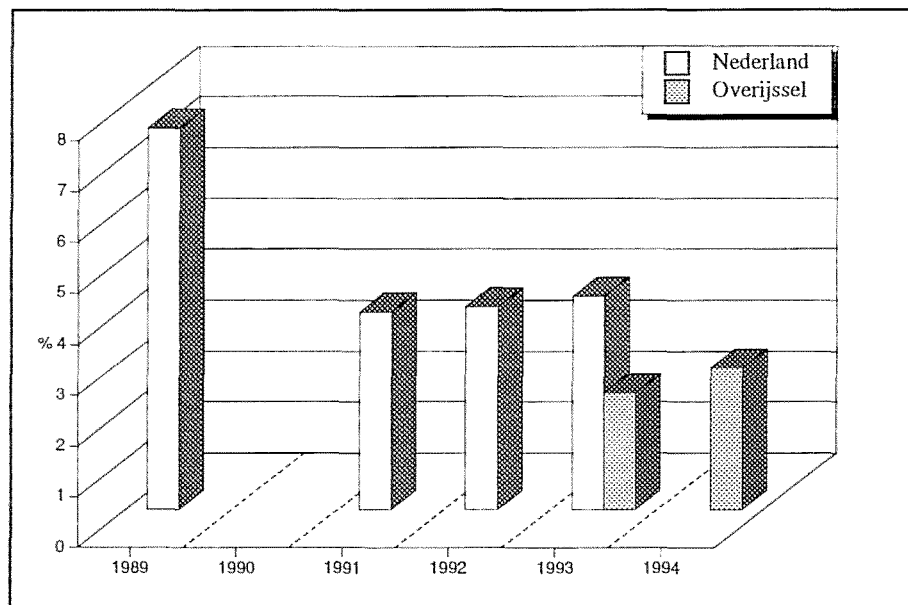
2. Beknopte beschrijving van de resultaten

De resultaten van het onderzoek naar het alcoholgebruik van automobilisten in Overijssel worden in dit hoofdstuk besproken aan de hand van de tabellen 1 t/m 7 uit hoofdstuk 3. De resultaten van 1994 worden steeds vergeleken met de Overijsselse en landelijke resultaten van 1993.

Tabel 1. BAG-verdeling naar dag van het weekend

In 1994 zijn in Overijssel iets meer drinkers ($BAG \geq 0,20$ promille) aangetroffen dan in 1993: 7,0% in 1994 versus 6,4% in 1993. Deze stijging heeft zich vrijwel geheel voltrokken binnen de groep overtreders ($BAG \geq 0,50$ promille). Hun aandeel is toegenomen van 2,3% in 1993 tot 2,8% in 1994. Dit effect is overigens niet statistisch significant ($Z = 0,97$; $\chi^2 = 0,94$ bij $df = 1$).

In heel Nederland bedroeg het aandeel overtreders in het najaar van 1993 4,2%. Het percentage overtreders in Overijssel was daarmee ook in 1994 nog significant kleiner ($Z = 3,03$; $\chi^2 = 9,16$ bij $df = 1$). Het landelijke percentage voor 1994 is nog niet bekend.

Ontwikkeling van het aandeel rijders onder invloed in Nederland en de provincie Overijssel, 1989-1994.

In bovenstaande grafiek is de ontwikkeling van het aandeel overtreders in in heel Nederland sinds 1989 weergegeven, aangevuld met de gegevens voor Overijssel uit 1993 en 1994. De grafiek laat zien, dat het rijden onder invloed in heel Nederland sinds 1992 weer een licht stijgende tendens vertoont. De ontwikkeling die in 1994 in Overijssel is geconstateerd, wijst eveneens op een opgaande lijn. De vergelijking met de landelijke situatie in 1994 kan pas worden gemaakt, wanneer de gegevens van alle provincies bekend zijn. Publicatie van de landelijke gegevens over 1994 is medio 1995 te verwachten.

Het aandeel zwaardere overtreders ($BAG \geq 0,80$ promille) in Overijssel is in 1994 niet gestegen; evenals in 1993 bedroeg het 1,2%. Het landelijke percentage zwaardere overtreders bedroeg in 1993 2,1%.

Op landelijke schaal is het aandeel overtreders in de vrijdagnacht groter dan in de zaterdagnacht. Maar doordat het verkeersaanbod in de zaterdagnacht groter is dan in de vrijdagnacht, ontlopen de absolute aantallen overtreders in beide nachten elkaar meestal niet veel. In Overijssel is er in 1994 tussen beide nachten nauwelijks verschil in het percentage overtreders: 2,9% in de vrijdagnacht en 2,7% in de zaterdagnacht. Wat de verschillen in verkeersaanbod in beide nachten betreft, lijkt Overijssel weinig af te wijken van het landelijke beeld.

Tabel 2. BAG-verdeling naar dag en onderzoeksgebied

De hoogste percentages overtreders zijn in 1994 aangetroffen in Zwolle en Almelo (beide 3,6%), het laagste in Enschede (1,9%). Maar het meest opvallend is de sterke afname van het aandeel zeer zware overtreders ($BAG \geq 1,30$ promille) in Deventer. Dat is gedaald van 1,4% in 1993 tot 0,3% in 1994. Vanwege de betrekkelijk kleine absolute aantallen is dit effect echter niet statistisch significant. Het hoogste percentage zeer zware overtreders is in 1994 aangetroffen in Zwolle, namelijk 1,0%. In 1993 bedroeg het daar overigens nog 1,2%.

Tabel 3. BAG-verdeling naar dag en tijdstip

Naarmate het later in de nacht wordt, neemt het aandeel overtreders toe. Maar tegelijkertijd neemt het verkeersaanbod af. De absolute aantallen rijders onder invloed op verschillende tijdstippen van de weekendnachten ontlopen elkaar doorgaans dan ook niet veel. De Overijsselse situatie wijkt op dit punt niet belangrijk af van het landelijke beeld. In 1994 was het aandeel overtreders na middernacht twee en een half maal zo groot als voor middernacht: 3,9% versus 1,6%. Dit effect is statistisch significant ($Z = 3,04$; $\chi^2 = 9,24$ bij $df = 1$). Verder neemt niet alleen het aandeel overtredingen toe naarmate het later wordt, maar ook de zwaarte ervan.

Tabel 4. BAG-verdeling naar geslacht en leeftijd

Rijden onder invloed blijkt ook in 1994 nog steeds voornamelijk een mannenprobleem te zijn. Mannelijke bestuurders waren in 1994 in Overijssel verhoudingsgewijs ruim zesmaal zo vaak onder invloed als vrouwelijke: 3,7% versus 0,6%. In heel Nederland zat in 1993 4,9% van de mannelijke bestuurders en 2,3% van de vrouwelijke bestuurders in weekendnachten onder invloed van alcohol achter het stuur.

Onder de vrouwelijke bestuurders in Overijssel zijn in 1994, evenals in 1993, alleen overtreders aangetroffen in de leeftijdsgroep van 25 tot 50 jaar.

Bij de mannen onderscheidt de leeftijdsgroep van 35 tot 50 jaar zich in ongunstige zin. In deze leeftijdsgroep bleek in 1994 6,8% van de bestuurders in overtreding te zijn, tegen gemiddeld 2,6% in de overige leeftijdsgroepen. Het betreft hier een statistisch significant effect ($Z = 3,54$;

$\chi^2 = 12.52$ bij $df = 1$). Ook in 1993 kende deze leeftijdsgroep de meeste overtreders, maar toen was het verschil met de overige leeftijdsgroepen minder groot. Mannelijke bestuurders onder de 25 jaar onderscheidden zich in beide jaren in positieve zin: in 1993 was 1,5% in overtreding, in 1994 1,9%. Ook in heel Nederland reed deze leeftijdsgroep in 1993 het minst onder invloed.

In 1994 was 70% van alle gecontroleerde bestuurders in Overijssel van het mannelijke geslacht. In 1993 bedroeg het aandeel mannelijke bestuurders in heel Nederland 73%.

Tabel 5. Herkomstverdeling van overtreders

In de registratie van de herkomst van overtreders is in 1994 een verandering aangebracht. Registratie vanaf een BAG $\geq 0,50$ promille bleek in voorgaande jaren tot verwarring te leiden, omdat veel controleteams een automobilist pas in overtreding vonden bij een BAG $\geq 0,70$ promille. Dit is de grens waarbij een automobilist wordt overgebracht naar het bureau om de ademanalyse voor bewijsdoeleinden te ondergaan. Tussen 0,50 en 0,69 promille werd dan ook vaak vergeten naar de herkomst te vragen. Daarom is de grens voor de herkomstregistratie in 1994 gelegd bij een BAG $\geq 0,70$ promille.

De herkomstverdeling van de 29 automobilisten met een BAG $\geq 0,70$ promille was in 1994 als volgt:

- horecagelegenheid (bar, café, restaurant, disco)	48%
- bezoek/feestje	17%
- werk/thuis	28%
- overig/onbekend	7%

Het meest opvallende verschil met 1993 is, dat er in 1994 geen overtreders zijn geregistreerd die uit een sportkantine kwamen. In 1993 maakten bezoekers van een sportkantine nog 11% van alle overtreders uit.

Tabel 6. BAG-verdeling naar politieregio

Tussen de politieregio's IJsselland en Twente zijn in 1994 geen belangrijke verschillen in de BAG-verdeling van automobilisten aangetroffen. Dat in IJsselland een iets hoger percentage overtreders is aangetroffen, kan worden verklaard uit het feit dat alle metingen in die politieregio in de vrijdagnacht hebben plaatsgevonden.

Tabel 7. BAG-verdeling naar vervoerregio

In 1994 wordt voor de eerste maal een BAG-verdeling naar vervoerregio gepresenteerd. Voor de vervoerregio Stedendriehoek zijn naast de gegevens van Deventer ook die van Apeldoorn opgenomen. In deze laatste stad bleek 5,7% van de onderzochte bestuurders in overtreding te zijn. Dit vormt meteen de verklaring voor het tamelijk hoge percentage overtreders in de vervoerregio Stedendriehoek.

Tussen de beide andere vervoerregio's zijn er geen verschillen van betekenis wat het alcoholgebruik van automobilisten in weekendnachten betreft.

Enquêteresultaten

De enquêteresultaten per provincie zijn slechts beperkt bruikbaar vanwege de zeer geringe steekproefomvang (zes onderzoeksgebieden). Over de resultaten zal dan ook pas uitvoerig worden gerapporteerd in het landelijke verslag dat na afloop van alle provinciale metingen wordt opgesteld. De volgende globale resultaten van de Overijsselse enquête zijn echter wel het vermelden waard:

- Volgens de politiecoördinatoren is het toezicht in vier van de zes onderzoeksgebieden afgenomen (met 20-50%), in één onderzoeksgebied gelijk gebleven en in het resterende onderzoeksgebied toegenomen (met 60%). De uitspraken van de coördinatoren hebben betrekking op de 12 maanden die voorafgingen aan het SWOV-onderzoek in 1994, in vergelijking met het jaar daarvoor.

- In drie onderzoeksgebieden waren in het jaar voorafgaand aan de SWOV-metingen meer dan zes geplande, aselechte alcoholcontroles per 100.000 inwoners uitgevoerd, gecombineerd met systematische aselechte alcoholcontrole door surveillance-teams. Een dergelijk toezichtniveau is als "hoog" te kwalificeren (zie ook: *Rijden onder invloed in Nederland, 1992-1993. SWOV, 1994*).

In twee andere onderzoeksgebieden was systematische aselechte alcoholcontrole door surveillance-teams uitgevoerd, in één gebied gecombineerd met incidentele geplande alcoholcontroles. Dit toezichtniveau is als "gemiddeld" te kwalificeren.

In het resterende onderzoeksgebied waren alleen incidentele geplande aselechte alcoholcontroles uitgevoerd. Het toezichtniveau in dit gebied kan als "laag" worden gekwalificeerd.

- In geen enkel onderzoeksgebied was sprake van systematische alcoholcontrole onder betrokkenen bij ongevallen.

Al met al lijkt het niveau van politietoezicht in een groot deel van de provincie Overijssel tussen de metingen van 1993 en die van 1994 afgenomen te zijn.

Conclusies en aanbevelingen

De resultaten van het Rij- en drinkgewoontenonderzoek in 1994 leveren voor Overijssel nog steeds het beeld op van een betrekkelijk laag niveau van rijden onder invloed. Dat neemt niet weg, dat er toch enige redenen voor ongerustheid is, gezien de lichte (niet significante) stijging ten opzichte van 1993. Opvallend daarbij is overigens, dat in Deventer het aandeel zware overtreeders is teruggelopen van 1,4% in 1993 tot 0,3% in 1994. Juist in dit onderzoeksgebied is het politietoezicht op alcoholgebruik in 1994 fors toegenomen.

Een oorzakelijk verband tussen het licht toegenomen alcoholgebruik en het afgenomen politietoezicht kan op grond van de beperkte enquêtegegevens niet wetenschappelijk worden aangetoond, maar ligt wel voor de hand. Bij het landelijke Rij- en drinkgewoontenonderzoek van de SWOV in 1993 is gebleken, dat in gebieden met een relatief hoog toezichtniveau aanmerkelijk minder onder invloed van alcohol werd gereden dan in gebieden met een relatief laag toezichtniveau.

Ook de positieve ontwikkeling van het rijden onder invloed in Deventer wijst op een direct verband tussen het toezichtniveau en het niveau van rijden onder invloed.

Nu de reorganisatie van de politie definitief haar beslag heeft gekregen, kan het toezicht op alcoholgebruik hopelijk in heel Overijssel weer worden geïntensiveerd. Van belang daarbij is dat de opsporing en afhandeling van verdachten door de politie op een efficiënte wijze plaatsvindt. Een stapje in de goede richting is, dat overtreders met een ademalcoholgehalte tussen 235 en 350 µg/l (BAG tussen 0,54 en 0,80 promille) sinds kort een politietransactie krijgen aangeboden. Voorheen was dat een gemandateerde OM-transactie, die meer papierwerk met zich meebracht.

Een verdere verbetering van de efficiëntie is te bereiken door het toepassen van slimme toezichtstrategieën en -methoden. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn geplande aselechte alcoholcontroles, met name op dagen en tijdstippen waarop relatief veel rijders onder invloed te verwachten zijn: de weekendnachten, de zaterdag- en zondagmiddag en sommige doordeweekse nachten. Het grootste effect kan worden bereikt door elk uur van locatie te wisselen, door duidelijk zichtbaar te controleren en door een vast transportteam van twee personen de verdachten naar het bureau te laten vervoeren. Te vaak komt het nog voor dat verdachten door steeds weer nieuwe leden van het controleteam worden weggebracht. Als er dan enkele rijders onder invloed vrij snel achter elkaar worden betrapt, is er geen capaciteit op straat meer beschikbaar voor het testen van bestuurders.

3. Tabellen 1 t/m 7

Tabel 1a. Alcoholgebruik naar weekenddag in 1993

Tabel 1b. Alcoholgebruik naar weekenddag in 1994

Tabel 2a. Alcoholgebruik naar dag en onderzoeksgebied in 1993

Tabel 2b. Alcoholgebruik naar dag en onderzoeksgebied in 1994

Tabel 3a. Alcoholgebruik naar dag en tijdstip in 1993

Tabel 3b. Alcoholgebruik naar dag en tijdstip in 1994

Tabel 4a. Alcoholgebruik naar geslacht en leeftijd in 1993

Tabel 4b. Alcoholgebruik naar geslacht en leeftijd in 1994

Tabel 5a. Herkomst van overtredders naar BAG-klasse in 1993

Tabel 5b. Herkomst van overtredders naar BAG-klasse in 1994

Tabel 6a. Alcoholgebruik naar politieregio in 1993

Tabel 6b. Alcoholgebruik naar politieregio in 1994

Tabel 7. Alcoholgebruik naar vervoerregio in 1994

tabel 1a. alcoholgebruik naar weekenddag, 1993

dag	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
vrijdag	904	4,3%	1,1%	0,3%	1,1%	2,5%
zaterdag	1064	3,9%	1,0%	0,8%	0,2%	2,1%
totaal	1968	4,1%	1,1%	0,6%	0,6%	2,3%

tabel 2a. alcoholgebruik naar dag en onderzoeksgebied, 1993

dag en gebied	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>vrijdag</i>						
zwolle	328	4,9%	1,5%	0,6%	1,2%	3,4%
kovo	150	4,0%	1,3%	--	--	1,3%
deventer	426	4,0%	0,7%	0,2%	1,4%	2,3%
totaal	904	4,3%	1,1%	0,3%	1,1%	2,5%
<i>zaterdag</i>						
n.o.-twente	392	3,3%	1,5%	0,5%	--	2,0%
almelo	226	4,4%	1,3%	0,4%	0,4%	2,2%
enschede	446	4,3%	0,4%	1,3%	0,2%	2,0%
totaal	1064	3,9%	1,0%	0,9%	0,2%	2,1%

tabel 1b. alcoholgebruik naar weekenddag, 1994

dag	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
vrijdag	907	4,6%	1,8%	0,6%	0,6%	2,9%
zaterdag	1149	3,9%	1,5%	0,8%	0,4%	2,7%
totaal	2056	4,2%	1,6%	0,7%	0,5%	2,8%

tabel 2b. alcoholgebruik naar dag en onderzoeksgebied, 1994

dag en gebied	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>vrijdag</i>						
zwolle	303	5,3%	1,7%	1,0%	1,0%	3,6%
kovo	258	5,0%	1,6%	0,4%	0,4%	2,3%
deventer	346	3,8%	2,0%	0,3%	0,3%	2,6%
totaal	907	4,6%	1,8%	0,6%	0,6%	2,9%
<i>zaterdag</i>						
n.o.-twente	480	3,5%	2,5%	--	0,2%	2,7%
almelo	304	3,6%	1,6%	1,6%	0,3%	3,6%
enschede	365	4,7%	--	1,1%	0,8%	1,9%
totaal	1149	3,9%	1,5%	0,8%	0,4%	2,7%

tabel 3a. alcoholgebruik naar dag en tijdstip, 1993

dag en tijdstip	n	bloedalcoholgehalte (bag-%)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>vrijdag</i>						
22-24 u.	462	4,5%	0,6%	0,4%	1,1%	2,2%
00-02 u.	322	5,0%	0,9%	--	0,6%	1,6%
02-04 u.	120	1,7%	3,3%	0,8%	2,5%	6,7%
totaal	904	4,3%	1,1%	0,3%	1,1%	2,5%
<i>zaterdag</i>						
22-24 u.	453	4,2%	0,4%	0,7%	--	1,1%
00-02 u.	362	5,2%	1,1%	0,6%	--	1,7%
02-04 u.	249	1,6%	2,0%	1,6%	0,8%	4,4%
totaal	1064	3,9%	1,0%	0,9%	0,2%	2,1%

tabel 3b. alcoholgebruik naar dag en tijdstip, 1994

dag en tijdstip	n	bloedalcoholgehalte (bag-%)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>vrijdag</i>						
22-24 u.	493	4,3%	1,0%	0,2%	0,4%	1,6%
00-02 u.	285	5,3%	2,8%	0,7%	--	3,5%
02-04 u.	129	4,7%	2,3%	1,6%	2,3%	6,2%
totaal	907	4,6%	1,8%	0,6%	0,6%	2,9%
<i>zaterdag</i>						
22-24 u.	509	2,8%	1,2%	0,2%	0,2%	1,6%
00-02 u.	394	4,6%	0,8%	0,8%	0,5%	2,0%
02-04 u.	246	5,3%	3,3%	2,0%	0,8%	6,1%
totaal	1149	3,9%	1,5%	0,8%	0,4%	2,7%

tabel 4a. alcoholgebruik naar geslacht en leeftijd, 1993

geslacht en leeftijd	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>mannen</i>						
18-24 jr	412	1,9%	1,0%	--	0,5%	1,5%
25-34 jr	415	4,3%	1,7%	0,7%	0,7%	3,1%
35-49 jr	371	7,8%	1,6%	2,2%	1,1%	4,9%
50 jr e.o.	232	9,1%	1,7%	--	0,9%	2,6%
totaal	1430	5,3%	1,5%	0,8%	0,8%	3,0%
<i>vrouwen</i>						
18-24 jr	148	--	--	--	--	--
25-34 jr	177	1,1%	--	--	0,6%	0,6%
35-49 jr	154	0,6%	--	0,6%	--	0,6%
50 jr e.o.	59	3,4%	--	--	--	--
totaal	538	0,9%	--	0,2%	0,2%	0,4%

tabel 4b. alcoholgebruik naar geslacht en leeftijd, 1994

geslacht en leeftijd	n	bloedalcoholgehalte (bag-%)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
<i>mannen</i>						
18-24 jr	417	3,1%	1,2%	0,5%	0,2%	1,9%
25-34 jr	431	6,3%	2,1%	--	0,7%	2,8%
35-49 jr	368	5,7%	2,7%	2,4%	1,6%	6,8%
50 jr e.o.	212	7,5%	2,4%	1,4%	--	3,8%
totaal	1428	5,4%	2,0%	1,0%	0,7%	3,7%
<i>vrouwen</i>						
18-24 jr	175	0,6%	--	--	--	--
25-34 jr	200	2,5%	1,0%	--	--	1,0%
35-49 jr	175	0,6%	1,1%	--	--	1,1%
50 jr e.o.	78	3,8%	--	--	--	--
totaal	628	1,6%	0,6%	--	--	0,6%

tabel 5a. herkomst van overtreeders naar bag-klasse, 1993

bag-%	n	herkomst				
		horeca	sport- kantine	bezoek/ feestje	werk/ thuis	anders/ onbek.
0,5-0,8	20	35%	10%	35%	10%	10%
0,8-1,3	12	33%	17%	25%	8%	17%
≥ 1,3	12	50%	8%	25%	17%	--
totaal	44	39%	11%	30%	11%	9%

tabel 6a. alcoholgebruik naar politieregio, 1993

politieregio	n	bloedalcoholgehalte (bag-‰)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
ijsselland	904	4,3%	1,1%	0,3%	1,1%	2,5%
twente	1064	3,9%	1,0%	0,8%	0,2%	2,1%
totaal	1968	4,1%	1,1%	0,6%	0,6%	2,3%

tabel 5b. herkomst van overtreders naar bag-klasse, 1994

bag-%o	n	herkomst				
		horeca	sport- kantine	bezoek/ feestje	werk/ thuis	anders/ onbek.
0,7-0,8	6	33%	--	17%	33%	17%
0,8-1,3	13	31%	--	31%	31%	8%
≥ 1,3	10	80%	--	--	20%	--
totaal	29	48%	--	17%	28%	7%

tabel 6b. alcoholgebruik naar politieregio, 1994

politieregio	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
ijsselland	907	4,6%	1,8%	0,6%	0,6%	2,9%
twente	1149	3,9%	1,5%	0,8%	0,4%	2,7%
totaal	2056	4,2%	1,6%	0,7%	0,5%	2,8%

tabel 7. alcoholgebruik naar vervoerregio, 1994

vervoerregio	n	bloedalcoholgehalte (bag-%o)				
		0,2-0,5	0,5-0,8	0,8-1,3	≥1,3	≥0,5
steden- driehoek*	555	3,2%	2,2%	1,4%	0,2%	3,8%
zwolle	561	5,2%	1,6%	0,7%	0,7%	3,0%
twente	1149	3,9%	1,5%	0,8%	0,4%	2,7%
totaal	2265	4,1%	1,7%	0,9%	0,4%	3,3%

* inclusief het Gelderse deel van de vervoerregio (meting in Apeldoorn)

Bijlage: enquêteformulier

Enquête rij- en drinkgewoontenonderzoek 1994

Team:

Aantal inw. onderzoekgebied:

Contactpersoon:

Coördinator:

Telefoonnr.:

vragenlijst

A. Kunt u een schatting maken van de procentuele toe- of afname van het alcoholtoezicht in het onderzochte gebied in het afgelopen jaar:

1. toename met%

2. afname met%

3. gelijk gebleven

4. weet niet

B. Zijn er het afgelopen jaar in het onderzochte gebied de volgende soorten alcoholcontroles uitgevoerd:

1. geplande aselechte alcoholcontroles; zoja, aantal

1. ja
2. nee

2. systematische aselechte alcoholcontrole door surveillance

1. ja
2. nee

3. selectieve alcoholcontrole bij opvallend rijgedrag

1. ja
2. nee

4. systematische alcoholcontrole bij ongevallen

a. onder bestuurders van motorvoertuigen

1. ja
2. nee

b. onder bromfietzers

1. ja
2. nee

c. onder fietsers

1. ja
2. nee

d. onder voetgangers

1. ja
2. nee

5. andere controlevormen, namelijk.....

1. ja
2. nee